

Nota informacyjna

Luksemburg, 19 stycznia 2023 r.

Unijni kontrolerzy porównali program odbudowy po pandemii COVID-19 i fundusze polityki spójności

Nadchodzące lata będą kluczowe dla wdrożenia Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) – najważniejszego unijnego mechanizmu finansowania ustanowionego w odpowiedzi na pandemię. Nowatorski mechanizm finansowania zastosowany w RRF wzbudza duże zainteresowanie zaangażowanych stron, a Europejski Trybunał Obrachunkowy pracuje nad publikacją kilku sprawozdań na ten temat. Dziś ukazała się przygotowana przez kontrolerów Trybunału analiza porównawcza RRF i mechanizmów finansowania w ramach polityki spójności. Ma ona pomóc w sformułowaniu wstępnych wniosków, które zostaną uwzględnione w pracach nad długoterminowym budżetem UE na okres po 2027 r. W przeglądzie kontrolerzy przyjrzyli się podobieństwom i różnicom pomiędzy oboma instrumentami, jeżeli chodzi o sposoby zarządzania, programowanie wydatków, warunki dokonywania płatności, monitorowanie i koszt wdrożenia, a także kontrolę i audyt.

Udostępnienie 724 mld euro finansowania unijnego za pośrednictwem RRF oznacza, że w latach 2021–2027 państwa UE mogą wydać na projekty w zakresie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej znacznie więcej środków unijnych niż wcześniej. Przełoży się to też na zwiększenie udziału inwestycji publicznych finansowanych przez UE w ogóle inwestycji realizowanych na jej terytorium. Jako że RRF jest wdrażany równocześnie z finansowaniem w ramach polityki spójności, państwa UE mogą wybrać dowolny z tych mechanizmów do finansowania inwestycji. Kluczowe znaczenie ma w związku z tym koordynacja wdrażania, ponieważ państwa muszą dopilnować, aby działania w ramach tych dwóch instrumentów nie powielają się, a dopełniały. Oba instrumenty mają odmienne ramy ogólne i mechanizmy zarządzania, ponieważ przyświecają im różne cele, co oznacza, że w każdym z nich organom unijnym i władzom krajowym powierzono całkiem inne obowiązki w zakresie wdrażania. Finansowanie z obu instrumentów przybiera formę dotacji; poza tym w ramach RRF można też uzyskać środki w postaci zwrotnych pożyczek. Wsparcie z funduszy spójności jest przydzielane poszczególnym krajom po uwzględnieniu dysproporcji w rozwoju między regionami. Takie kryterium nie jest brane pod uwagę przy finansowaniu z RRF. Oba instrumenty różnią się też znacznie, jeżeli chodzi o proces zatwierdzania wydatków i ocenę. O ile płatności w obszarze spójności opierają się na faktycznie poniesionych kosztach, o tyle warunkiem uzyskania płatności z RRF jest osiągnięcie w zadowalającym stopniu kamieni milowych i wartości docelowych. Również kontrola i audyt dotyczą głównie tych kamieni milowych i wartości docelowych. W efekcie w przypadku RRF Komisja polega bardziej na systemach krajowych, jeśli chodzi o zagwarantowanie skutecznej ochrony interesów finansowych UE.

Informacje ogólne

Przegląd pt. „Finansowanie unijne z funduszy polityki spójności oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – analiza porównawcza” oraz program prac Trybunału na 2023 r. i kolejne lata są dostępne na [stronie internetowej Trybunału](#).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel.: (352) 621 552 224
- Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-mail: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 551 502